

HEITZMANN MÁRTON

1804–1889

Sebészmeister, országos főállatorvos és gazdász, a Pesti cs. kir. Állatgyógyintézet helyettes tanára 1853-tól 1856-ig.

Heitzmann Márton Szabadkán, 1804-ben született. Felsőbb tanulmányait Bécsben, a Josephinumban végezte, oly kiváló szorgalommal, hogy a nagy ezüstérmet is elnyerte. 1824. április 1-jén tábori alorvosi (Unterfeldarzt) minőségben besorozták a bécsi I. számú császári huszárezredbe. Ezután egyfolytában 20 esztendeig szolgált a hadseregben. A bródi 7. számú ezrednél tovább működött, nagy érdemeket szerezve a marhavész terjedésének megállításában. 1844. augusztus 23-án a Zlamál Vilmos távozásakor megüresedett országos főállatorvosi állásra pályázott, és azt, utóbbi ajánlatára (600 forint évi fizetéssel) meg is kapta. Amikor Zlamál tanárt felfüggesztették, az ország akkori kormányzója, Albrecht főherceg Heitzmannt Zlamál tárgyainak (elméleti patkolástan, általános és részletes kór- és gyógytan, általános és részletes sebészet, járványtan) előadására helyettes tanárnak nevezte ki a Pesti cs. kir. Állatgyógyintézethez évi 600 forint fizetéssel. Heitzmann 1853. május 2-ától 1856. november 8-áig töltötte be ezt az állást, amikor Zlamál újra átvette a tanszék vezetését, ő pedig a főállatorvosi tiszttel, amelyet még hosszú időn át ellátott.

Az intézettel való összeköttetése ekkor sem szakadt meg teljesen, mert mint országos főállatorvos, ott szerepelt az év végi szigorlatokon mint hivatalos vendégvizsgáztató. 1861-ben, Galambos tapasztalataira támaszkodva, javaslatot terjesztett a helytartótanács elé, hogy a juhok szelídített marhavészragály-anyagával szarvasmarhákat oltsanak be.

Heitzmann Márton több mint három éven át töltötte be a helyettes tanári állást, bár ő magát erre nem tartotta megfelelőnek. A helytartótanács, amikor Heitzmann vendégvizsgáztatóként jelölte ki (Tormay Béla helyett), tulajdonképpen a hatósági ellenőrző szerv feladatát ruházta reá.

1889. április 2-án hunyt el Budapesten.

Irodalom

Kotlán Sándor: *A magyar állatorvosképzés története 1787–1937. A M. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Állatorvosi Osztálya alapításának 150-ik évfordulója alkalmából.* Pátria, Budapest, 1941. 210 p.